

06th unit
වාක්‍ය රීති

2020

0/L

**පොත් කියන්නේ
මැසික් එකක්..
මොකද ඔබ පුවුවේ ඉඳිඳීම,
පොතකට පුලුවන් ඔබව
ගව් ගණනක් දුරකට
රැගෙන යන්න..**

HASTHA HETPARACH

071-9020298

1 කර්තෘ කාරක කර්ම කාරක හේදය

- වාක්‍යයක උක්ත කර්තෘ හා ආඛ්‍යාතය (නැත හොත් කෘතන්ත ක්‍රියාව) එකිනෙක පුරුෂ,වචන හා ලිංග වශයෙන් ගැලපීමෙන් නිර්මාණය කෙරෙන වාක්‍ය, කර්තෘ කාරක වාක්‍ය නමින් හැඳින්වෙයි.

උදාහරණ:- ගොවියෝ ගවයන් බඳිති

- කර්තෘ කාරක වාක්‍යයක් කර්ම කාරක වාක්‍යයක් බවට පත් කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු පියවර හා ඒ සඳහා උදාහරණ පහත දැක්වේ.

- 1 උක්ත කර්තෘ අනුක්ත කරන්න :- ගොවියෝ - ගොවියන්
- 2 අනුක්ත කර්තෘට පසු ව විසින් එකතු කරන්න :- ගොවියන් විසින්
- 3 අනුක්ත කර්මය උක්ත කරන්න:- ගවයන් - ගවයෝ
- 4 උක්ත වූ කර්මයට ගැලපෙන පරිදි හා දී ඇති වාක්‍යයේ කාලයට (අතීත-අනතීත) ගැලපෙන ක්‍රියා පදයක් යොදන්න:- බැඳෙති/බඳිනු ලැබෙති.

උදාහරණ:-

1.සුදුසු පදය තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

- 1 ගොවියෝ/ගොවියන්) ගවයන් ආරක්ෂා කරති.
- 2 ලමයි (ගුරුවරු/ගුරුවරුන්) නමඳිති.
3. කුරුල්ලෝ ගොදුරු සොයා (පියාඔති/පියාඔයි).
- 4 (බාලිකාවෝ/බාලිකාවන්) අසරණයන් ආරක්ෂා කරති.
- 5 පාලකයෝ (කම්කරුවෝ/කම්කරුවන්) පසසති.

- කර්ම කාරකයට හැරවිය හැක්කේ සකර්මක ක්‍රියා පදයන් ඇති වාක්‍ය පමණි ක්‍රියාව අකර්මක වේ නම් වාක්‍ය කර්ම කාරකයට හැරවිය නො හැකි ය.

• උදාහරණ:-

- 1 ගායකයා ගී ගයයි. (සකර්මක වාක්‍යය)
- 2 මල් පිපෙයි. (අකර්මක වාක්‍යය)

2. නිවැරදි පදය වරහන් තුළින් තෝරන්න.

- 1 (මිතුරන්/මිතුරෝ) විසින් (සතුන්/සත්තු) ආරක්ෂා කෙරෙති.
- 2 අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් (ගුරුවරු/ගුරුවරුන්) පත් කෙරෙති.
- 3 නීතිඥයා විසින් (සේවාදායකයන්/සේවාදායකයෝ) අමතනු ලබති.
- 4 (රියැදුරන්/රියැදුරෝ) විසින් බස් රථ ධාවනය කරන ලදී.
- 5 නිවේදිකාව විසින් හ!ඩ පාලනය කරන (ලදී/ලද්දී ය).

3 පහත සඳහන් වාක්‍ය කර්ම කාරකයට හරවා ලියන්න.

- 1 දෙමාපියෝ අප යහමග යැවූහ.

- 2 දරුවෝ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩා කරති.

- 3 ගායකයෝ රසිකයන් සතුටට පත් කළහ.

4. කාර්මිකයෝ උද්ඝෝෂණය කරති.

- 5 දේශප්‍රේමීහු දේශය ආරක්ෂා කළහ.

2 සංශ්‍යාර්ථය

- සංශ්‍යාර්ථයක්, සැකයක්, ආරංචියක්, වාර්තා කිරීමක්, සිතීමක්, අපේක්ෂාවක්, විශ්වාස කිරීමක් හෝ අවිශ්වාස කිරීමක් සහිත වාක්‍ය සංශ්‍යාර්ථ වාක්‍ය ලෙස හැඳින්වෙයි. එම වාක්‍යවල කර්තෘ අනුක්ෂිප්ත ස්වරූපයෙන් ද ආබ්‍යාන්තර ප්‍රථම පුරුෂ බහු වචනයෙන් ද යොදයි.

උදාහරණ:- 1 ‘මා විභාගයෙන් සමත් වෙති’ යි මව සිතුවා ය.

2 ‘තරුණ තරුණයන් සැණකෙළියට පැමිණෙති’යි සංවිධායකයෝ සිතති.

3 ‘නිලියක රැඟුමක් පාති’යි ප්‍රේක්ෂකයෝ අපේක්ෂා කළහ.

4 ඔහු විවාදයේ දී හොඳින් තර්ක කළහ’යි ප්‍රේක්ෂකයෝ පැවසූහ.

- පහත වාක්‍ය නිදොස් කොට ලියන්න.

1 ‘සතුරෝ පහර දෙති’යි පාලකයෝ බිය වූහ.

.....

2 ‘මා ගමට යති’යි දෙමාපියන් සිතති.

.....

3 ‘බමරු දෂ්ට කරති’ යි අපි බිය විමු.

.....

4 ‘මගිහු මාර්ග නීති පිළිපදිති’ යි පොලිස් නිලධාරීහු සිතුවෝ ය.

.....

5 ‘පැරන්තෝ ගස් ගල් වන්දනා කළහ’යි බොහෝ දෙනා විශ්වාස කරති.

3 ඇත, නැත, යෝග්‍ය

- ආබ්‍යාන්තරයක් වෙනුවට ඇත/නැත යෙදෙන විට කර්තෘ උක්ත වී ප්‍රථමා විභක්ති ගනියි.

උදාහරණ:- 1 දෙමාපියෝ එයට සම්බන්ධ නැත.

2 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාන්තාවෝ ද ඇත.

3 කාර්යාලයේ සේවකයෝ ඇත.

4 පන්තියේ නැත. (ශිෂ්‍යයන්/ශිෂ්‍යයෝ)

5 ක්‍රීඩා පිටියේ ඇත. (ක්‍රීඩකයන්/ක්‍රීඩකයෝ)

6 බස් රියෙහි නැත. (මගීන්/මගිහු)

7 වේදිකාවේ නැත. (නළුවෝ/නළුවන්)

8 කාර්යාලයෙහි ඇත. (ලිපිකරුවන්/ලිපිකරුවෝ)

- වාක්‍ය අවසානයේ ඇත/නැත යෙදුණ ද ඊට මූලින් පූර්ව ක්‍රියාවක් හෝ භාව ක්‍රියාවක් යෙදුණ හොත් කර්තෘ අනුක්ෂිප්ත වෙයි.

උදාහරණ:- 1 මා සිරිපා කරුණාකර නැත.

2 සියලු ක්‍රීඩකයන් සුදානම් වී ඇත.

3 ඔවුන් මිහිරි ගීයක් ගයනු ඇත.

4 කථාවක් පවත්වනු ඇත.

5 සිගිරිය තරඹා නැත.

6 විභාගයට සුදානම් වී ඇත.

7 කැඳලි කරා පියඹනු ඇත.

4 'හා', 'සහ' නිපාත යෝගය

- සමුච්චාර්ථයෙහි 'ද' සමග යන අර්ථයෙහි පළ කරයි. එහිදී කර්තෘ පද දෙක ම උක්ත ස්වරූපයෙන් තැබිය යුතු ය.

- උදාහරණ:-
- 1 ගුරුවරු හා ශිෂ්‍යයෝ රැස්වීමට ආහ.
 - 2 ගංවතුරෙන් ගෙවල් හා පාරවල් යට විය.
 - 3 ශිෂ්‍යයෝ සහ ගුරුවරු පාසලෙහි
 - 4 ගායකයෝ හා ගායිකාවෝ ගී
 - 5 වෙලෙන්දෝ සහ පාරිභෝගිකයෝ සාකච්ඡා
 - 6 ගස් සහ වැල් පරිසර අලංකාර
 - 7 පුටු හා මේස කාර්යාලයේ

- සමග යන අර්ථය පළ කිරීමේ දී එම නිපාත සමග බැඳී නාම පදය අනුක්ත රූපය ගනී.

- උදාහරණ:-
- 1 මම ඔවුන් හා මිත්‍ර වීමි.
 - 2 සුරත් සහ සහසැස් නො කර සිටියේ අහස් කුස් හිස්
 - 3 අපි (රෝගීන්/රෝගිනු) හා පිළිසඳරෙහි යෙදුණෙමු.
 - 4 සිවුපාවෝ (කුරුල්ලන්/කුරුල්ලෝ) හා වනය අත් හැර යති.
 - 5 ගෙවිලියෝ (ගොවියන්/ගොවියෝ) හා කුඹුරට යති.
 - 6 පියවරු/පියවරුන්) මවුපරුන් හා විදෙස් ගත වූහ.
 - 7 (මම/මා) ඔවුන් හා ගමනට එකතු වීමි.

5 'සමග', 'කැටුව' නිපාත යෝගය

- 'එක්ව' යන අර්ථය ගන්නා අතර එවිට ඒ සමග ඇති නාම පදය අනුක්ත වෙයි.

- උදාහරණ:-
- 1 ගොවියන් සමග ගෙවිලියෝ ද කුඹුරු වසුරති.
 - 2 ශිෂ්‍යයන් කැටුව උපදේශකවරු දේශන ශාලාවට පැමිණෙති.
 - 3 අක්කා යෙහෙළියක සමග පාඩම්
 - 4 ගොවියෝ නිලධාරීන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු
 - 5 බාලිකාවෝ බාලකයන් සමග ධාවනයෙහි
 - 6 සිංහයා පැටවුන් කැටුව ලෙන තුළට
 - 7 ගුරුවරියක් ශිෂ්‍යාවක කැටුව පාසලට

6 විකල්පාර්ථ නිපාත යෝගය (හෝ/නොහොත්)

- මේ වාක්‍යවල ඇති හෝ, නොහොත් නිපාතවලින් විකල්පාර්ථයක් දැක්වෙයි. එහිදී කර්තෘ පද දෙක ම උක්ත ස්වරූපයෙන් තැබිය යුතු ය. එවැනි වාක්‍යවල ක්‍රියා පදය යෙදෙන්නේ එයට ආසන්නයේ ම ඇති උක්ත පදයට අනුරූපව ය.

- උදාහරණ:-
- 1 ලමයි හෝ ගුරුවරු වාරිකාවේ යෙදෙති.
 - 2 මම නොහොත් නුඹ පාඩම් කරන්නෙහි.
 - 3 නිලධාරීහු නොහොත් පාලකයෝ විදෙස් ගත වූහ.
 - 4 විදුහල්පතිවරු හෝ සභාව අමතති.
 - 5 ඉංජිනේරුවෝ නොහොත් කාර්මික..... වැව් අමුණු තැනවූහ.
 - 6 නොහොත් ශිෂ්‍යාවෝ කෙළි බීමට
 - 7 නොහොත් මාර්ග නීති කඩ නො කළහ.

7 සමානාර්ථවාවී නිපාත යෝගය

- එක ම දෙයක් හෝ එක ම අයකු ගැන කියවෙන බැවින්. ක්‍රියා පදයට සම්පයෙහි ම ඇති උක්ත පදයට අනුව ක්‍රියාව තැබීම ජීතිය යි.

- උදාහරණ:-
- 1 මිහිඳා හෙවත් සිංහයා වනයේ ආධිපත්‍යය පතුරුවයි.
 - 2 මව හෙවත් අම්මා දරුවනට සෙනෙහස පාන්නී ය.
 - 3 පියා හෙවත් තාත්තා දරුවන් ආරක්ෂා
 - 4 හිරු හෙවත් දිනකර ලොව
 - 5 නෙලුම හෙවත් වීල අලංකාර කරයි.
 - 6 වන්දියා හෙවත් ලොවට ම සිසිල බෙදයි.
 - 7 මිහිකත හෙවත් අප දරා සිටියි.

8 උපමාවාවී නිපාත යෝගය

- සේ, මෙන්, වැනි, පරිදි, විලස, එව්, බඳු, වගේ, ලෙස ආදී නිපාතයකට පූර්වයේ යෙදෙන්නේ අනුක්‍රමික නාම පදයකි.

- උදාහරණ:-
- 1 අපි යහපත් මිනිසුන් සේ හැසිරෙමු.
 - 2 ඇය සුරහනක මෙන් සුන්දර ය.
 - 3 ඔහු උපාසකයකු වැනි ය.
 - 4 ඔහු දෙවියකු වැනි (මිනිසෙක්/මිනිසකු) ය.
 - 5 අද (බාලයන්/බාලයෝ) ලෙස නො හැසිරෙව්.
 - 6 අපි (යෝධයන්/යෝධයෝ) සේ නැගී සිටිමු.
 - 7 ඇය (උපාසිකාවක/උපාසිකාවක්) විලස හැසුරුණා ය.
 - 8 මම (වාර්තාකරුවකු/වාර්තාකරුවෙක්) ලෙස පෙනී සිටියෙමි.